

ÓZDI HIRLAP.

VEGYESTARTALMÚ TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
 egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona
 Egyes szám ára 20 fillér.
 Nyílttér petit soronként 50 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos
HERRMAN ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 HERRMAN ISTVÁN KÖNYVNYOMDÁJA ÓZD.
 hová a kéziratok, hirdetési- és előfizetési-díjak küldendők
 Kéziratok nem adatnak vissza

Tehát még sem igaz.

(— Y.) Tehát még sem igaz, hogy ami népünk annyira romlott, hogy segíteni nem lehet. Nem igaz, hogy annyi lenne a bűn, hogy el lehetne őket itélni.

A környék népe általában vallásos, becsületes és józan életű.

Bár nagyon sok a szomorú jelenség, mégis hiszem azt, hogy népünk, munkásaink lelkülete tisztességes és romlatlan.

Éveken keresztül figyelem azokat a mozgalmakat, amelyekben legjobban megfigyelhetni a vallási és erkölcsi érzelmeiket. A tapasztalatom pedig az, hogy ezek az érzelmeik széles körben megvannak és uralkodnak a környék lakosságának lelkületén.

Emlékezzünk csak Ózd két újabb templomának az evangélikus és a református templomának létesülésére. Mindkettőt osztatlan lelkesedés, és tiszteletre-

méltó rajongás emelte. És az az öröm amely e két, hatalmas munka sikerét koszorúzta, elvitázhatatlanul az önzetlen vallásos és becsületes közfelfogás mellett szól.

A katolikus egyház ez évben konferencia beszédeket tartatott nálunk. A népet buzgó vallás gyakorlatokra szállította. És az eredmény az, hogy a szent beszédeket Ózd és környékének ezrei hallgatták. Ezek járultak alázattal az Úr asztalához, amint a vallásosak és jószágos szíviük szoktak.

Az elmúlt hét pedig szintén nagy tanúsága a romlatlan lelkű nép vallásos érzületének. Az a mód, ahogy a főpáztort közjük fogadták és az az áhitat, ahogyan áldása előtt leborultak, csak a fentieket igazolja.

Bizonyos, tehát, hogy népünket elítélni nem szabad.

Igaz, hogy az utóbbi idők annyi bűnt: gyilkosságot, lopást, rablást hoztak nap-

világra, hogy sokan elkeseredésükben már az általánosat is elítélték.

De hiszen minden vidéknek van olyan fekélye, amelyből gonoszság fakad.

Nekünk a környék rohamos fejlődésével sajnos ebben is részünk volt. De hisszük, hogy józan életű munkásaink elfojtja az ilyen fekélyeket.

Környékünk fejlődése nagy áldás népünknek s ha az utóbbi évek nagy méretű mozgalmi között belopódzott is a gonoszság valamelyes csirája, most kettőzött erővel kell azt széttiporni, hogy meg ne rontsa ezt a becsületes lakosságot, amelyiknek Isten áldása folytán, becsületes munkával mindig szebb életre van kilátása.

A lelki vezetésben van a népnek minden vallásban, minden rétegben kitűnő vezérloje, irányítója. Ezek elvégzik az ő becsületes munkájukat. A mutatkozó bajok kiirtására is van erős kezű polgári hatóságunk. S ha ennek a hatóságnak

TÁRCA.

Szombat.

Irta: Vértesy Gyula.

Tíz óra felé járt az idő. A munkásasszonyok nem győzték az uraikat haza várni, hát behúzódtak az uczáról a nagy bérház apró, piszkos vaczkaiba.

A munkás urak nem igen kegyeskedtek haza jönni. Kikapták a heti bérüket s csak nem jöhettek addig haza, míg azt el nem itták.

S a bűzös pálinkás boltokban nagy hangon mentegetik magukat a saját lelkiismeretük előtt.

Egyheti keserves munka után csak megillet minket is egy kis pihenés! Mi sem vagyunk barmok, hogy az életet élvezet nélkül éljük végig. Amit keresünk, azt el is mulathatjuk, ehhez jogunk van.

Berendy Jakab ur is azt mondja. Meg azt írja a „Vörös székfű“-ben. Hej, az a jó lap!

Felragyog a munkás szeme, amikor a lapról beszél:

A mi lapunk! A mi igazunkat védi! Azt mond-

ja, hogy a szegény se kutya, annak is van jussa mulatni.

A szegény munkásasszonyok persze másképpen gondolkoznak, de hát az asszonyok nem értik a férfiak dolgát. Azok azt akarnák, hogy az embereik szombaton este is jöjjenek haza szép csendesen! Mintha bizony olyan ostoba lenne valaki, hogy ezt az egy kedves estét is, amelyikre nem virrad munkanap — csak úgy unalmasan odahaza töltse el panaszgató asszonyok között. Hogyis ne! Nekik az italra szükségük van.

A szegény ember megbolondulna, ha néha nap le nem ihatná magát és nem láthatná rózsásnak ezt a piszkos, sűrű világot.

Ezt is Berendy ur hirdeti a „Vörös székfű“-ben.

Igen, uraim szónokol Berendy ur a korcsmában, a hol szegény munkások a „vezér“ urat minden jóval traktálják nekünk jogunk van most itt lenni, mert meg dolgoztunk érte (a nyomorult soha életében nem dolgozott, mindig csak lumpolásból s mások becsapásából élt), aki dolgozik, annak mulatni is szabad. Csak az vétkezik, aki munka nélkül mulat!

Igyunk, itt jó lenni! Nem látjuk legalább a sok síró, nyavalgó aszonyt, meg nyaválás gyerekeket!

Hanem Pál Pista mégis kiigyekszik a korcsmából. Felébredt a lelkében valami jobb érzés. Eszébe jutott, hogy a felesége meg a gyermekei most talán éheznek, míg ő dorbézol, hát kifelé indult. Jó szándékkal indult ki. Hogy vesz majd kenyeret, túró, kolbászt és hazaviszi. Vett is és el is ment a holmival egész az utcájuk sarkáig, hanem ott, amint egyszerre az eszébe jutott, hogy néhány pillanat múlva előtte fog állani egy kisirt szemű, ványadt arcú, beteges asszony, meg egy csomó nyafogó gyerek, hát szépen visszafordult.

Ebből a nyomoruságból lehet még elég része, először elmegy a szeretőjéhez, a szép, egészséges, erős, karsu lányhoz, akit azzal biztat, hogy majd elveszi s a ki azt hiszi, hogy neki nincs felesége.

Úgy is tett. A tenyeres-talpas szakácsné mellett aztán jobban telt az idő. Elment valami cigányos vendéglőbe s Pál Pista adta az urat: bankót is kapott a cigány, még peccés borra is telt.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megőrzeti a köhögést, váladékot, éjszai izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi receptre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

elegendő erő áll rendelkezésére, akkor reméljük rövid, idő alatt ismét megszűnnek a panaszok, amelyek Ózdot és környékét illetik.

Kérelem.

Lapunk múlt számával harmadik évfolyamának utolsó negyedét kezdte meg, ez alkalomból azon tiszteletteljes kéréssel fordulunk t. olvasóinkhoz, hogy lapunkat előfizetéseikkel továbbra is támogatni sziveskedjenek — hátralekos előfizetőinket pedig kérjük hátralekai beküldésére, mert lapunkat csak így lehetséges továbbra is a közérdek szolgálatában fenntartani.

Teljes tisztelettel

az „Ó. H.” Szerk. és Kiadóhivatala.

Védekezzünk!

Irta: Gerlóczy Zsigmond Dr. egyetemi tanár.

A legnagyobb elővigyázat, a legszorosabb védelmi intézkedések dacára is tartanunk kell attól, hogy a kolerát országunkba is behurcolják és ezért helyénvalónak időszerűnek látjuk, hogy közönségünk figyelmét a fenyegető veszedelemre felhívjuk. Tesszük ezt azért, mert a hatósági védelmi intézkedések sikere jórészt attól függ, hogy a nagyközönség mennyiben érti meg azok szükségességét és mennyiben támogatja a hatóságot védekező intézkedéseiben. Felvilágosított, kellően kioktatott közönség igazi segítőtársa a hatóságnak a védekezésben, míg a tudatlan tömeg nemtörődésével, sőt mi több, ellentállásával végtelenül megnehezíti a hatóság fáradságos munkáját.

A védekezés érdekében való szolgálá-

tot velünk teljesíteni akkor, amikor ez aggodalmak közepette elmondunk egyet-mást a koleráról és az ellene való védekezésről.

Az ázsiai kolera, őshazáját, Indiát kivéve, ahol állandóan otthonos, mindenütt csak mint behurcolt, kisebb-nagyobb járványokat okozó betegség ismeretes.

A kolera bacillusát Koch Róbert hírneves német tudós fedezte fel 1884-ben, ő utána tudjuk, hogy a kolerának egyedüli előidézője az a vessző alakú apró bacillus, mely a beteg ember gyomrában és beleiben nagymennyiségben elszaporodik s innét jut a talajba, vízbe, ruha és ágyneműekre, élelmi szerekre és más tárgyakra és ezek útján avagy közvetlenül is az emberbe.

Kétségtelen, hogy a kolera egyenes fertőzés útján átragadhat az emberre, de másrészt az is bizonyos, hogy járványossá csak akkor válik, ha arra a helybeli és időbeli viszonyok alkalmasak. Így tudományos kutatások kiderítették, hogy lapos, mélyen fekvő, víz és levegő számára átjárható, szennyes talaj kiválóan alkalmas a kolera csirák fejlődésére, míg sziklás talajban, emlekedett, dombos fekvésű helyeken, nem szennyezett talajban, nem szaporodik el és ilyen helyeken, nem támadnak kolera járványok.

Nagy befolyást tulajdonítanak a kolera járványok keletkezésében a talaj víz ingadozásainak is, így nevezetesen annak, hogy a talaj víz sülyedése különösen kedvez a kolerabacillusok elszaporodásának.

A legtöbb kolera járvány a nyári hónapokra esik, ellenben a téli hidegebb idő járás nem alkalmas nagyobb kolera járványok kifejlődésére.

Gyermekek ritkábban betegszenek meg kolerában, mint felnőttek, ellenben öre-

gebb egyének jóval fogékonyabbak rá.

A betegedésre kolera járvány alkalmával különösen hajlamosak szennyezett talajú városrészekben és falvakban szennyezett udvarú házakban élő tisztátlan emberek, valamint olyanok, kik evésben, ivásban, mulatozásban mértéktelenek, kik tisztátalan, rossz ivóvizet isznak, romlott élelmiszert esznek.

A kik a tisztaságra minden tekintetben nagy gondot fordítanak, akik tiszta talajon épült házakban laknak, és akiknek jó élelmiszerük és kifogástalan ivóvizük van s akik egészségüket minden tekintetben gondozzák, azok kolera járványok alkalmával alig forognak veszedelemben.

A kolera járványokban szerzett tapasztalatok világosan bizonyítják, hogy az a néposztály van leginkább kitéve a megbetegedés veszélyének, amely az előbb említett rossz egészségügyi viszonyok között él.

A betegség jeleiről legközelebb.

H I R E K.

Járási közigazgatási értekezlet. A járási közigazgatási tisztviselők, őszi rendes közgyűlésüket f. évi október 6-án Sajóvárkony község házában tartották meg. Zsóry György főszolgabíró mint az értekezlet elnöke szép beszéddel nyitotta meg az értekezletet. Felkérve a tisztviselőket, hogy ismert ügybuzgalmukat tovább is tartsák meg, különösen a szoros össze tartásra buzdítván őket. A tárgysorozat pontjai az évben megjelent fontosabb felsőbb hatósági rendelkezéseket foglalták magukban, s azok kivitele iránti intézkedések lettek egyöntetűleg megállapítva. Sweitzer Gyula járási m. kir. állatorvos, szakértelemmel ismertette a hús vizsgálat tárgyában legújabbban megjelent, nagyszabású miniszteri rendeletet. Egyöntetű intézkedés történt a kolera elleni védekezés tárgyában kiadott utasítás szigorú végrehajtása iránt. Az értekezlet délután 1 óráig tartott, mely után

A szegény nyomorult feleség pedig ezalatt meséssel traktálja a gyerekeit, hogy békén hagyják és ne kérjenek minduntalan enni; meg, hogy ne féljenek a sötétben.

De a gyerekek beleunnak a szomorú, unalmas mesékbe, melyeket a szegény asszony érdektelenül s szinte értelmetlenül darál le nekik, s meginterpellálják az anyjukat:

— Hol a lámpa? Hol a kenyér? Félek! Éhes vagyok!

Még világosság csak kerül elő valahonnan.

A rossz, bűdös petróleum sercegve szivárog keresztül a kanóc fozlányon s a lámpa letört szélü üvegét feketére festi be a görbén égő kanóc ide-oda ingó lángja.

A lámpa feketéssárga, piszkos fénye, mint valami furcsa szinhatású világítás terjed el. Lassan, lomhán terjed szét a sötétszürke tónus a piszkos, rozoga bútorok között, mint a hogy szűk, szakadékos völgyekben párakba tört nedves levegő.

A szoba sarkában, keskeny piszkos faágyon ott fekszik két kis sovány gyermek. Vézna karjukkal átölelve tartják egymást. Úgy szeretnének aludni, de nem tudnak. Pedig ha elalhatnának, nem lennének éhesek. Milyen jó is lennel!

Egy darabig szótlanul fekszenek egymás mellett, várva türelmesen, hogy hátha eltudnak aludni. De sehogyse tudnak. Végre is a nagyobb fiú felül az ágyában:

— Nagyon éhes vagyok, anyám, azért nem tudok elaludni

— Nem adhatok semmit! Majd hoz apátok!

— De mikor?

— Majd hazajön.

— Imádkozni fogok a jó istenkéhez, hogy jöjjön haza.

— Csak imádkozz!

Minek mondaná neki, hogy a jó istennek nincs arra gondja, hogy egy részeg munkás szombat este haza jöjjön, csak hadd imádkozzék! Míg az ember imádkozik, addig legalább nem éhezik.

Az asszony leül az asztal mellé s amint ott ül, az urát várva, a fejét oly nehéznek érzi, hogy le kell hajtania. S úgy ül azután némán, csendesesen!

Olyan fiatalon megtört alak, aminővel tele vannak a nagyvárosok munkásnegyedei.

Járnak, kelnek ezek a szerencsétlenek, minden lépten-nyomon találkozunk velük s szomorú arcukkal, a sok sírástól piros, elgyöngült s fátyolos tekintetű szemükkel minduntalan eszünkbe juttatják az élet igazi nagy nyomorúságait, ha tán pillanatra szíveskednének róla megfeledkezni.

A falon függő, törött mutatójú óra egymásután veri el a tizedet, tizenegyet, tizenkettőt. S az ura még sem jön!

A várakozás nagy ideje alatt sok keserves gondolat cikázik át a szegény asszony szomorú, kétségbeesett lelkén. Sok olyan, amit pedig jó lett volna már végkép elfeledni. Mint például azt a képet, mikor az édes apja, a szegény vén ember kérve kérte, hogy ne menjen feleségül Pál Pistához, mert korhely is, kikapós is,

kenyes is, meg szeretőtartó is! Hogy esküdözött akkor Pista égre-földre, hogy megjavul, s ime mi lett belőle! Egy kis ideig, míg lent laktak a kis városban, boldogok is voltak, de azután, hogy fölköltöztek, minden a régi vágásba fordult vissza. Az ura azt hazudta, hogy csak a jobb munka kedvéért jött fel, de mások azt beszélték, hogy szeretője van itt . . .

— Ha igaz lenne? Oh gyalázatos gazember! De nem lehet igaz! Ráfogás, pletyka!

Igyekszik a lelkét kiszabadítani a ráfonódó szörnyű gondolat súlya alól, hogy az ura nem csak korhely, lump, de gazember is, aki szeretőjére költi a pénzét, míg ők idehaza étlen nyomorognak.

De hasztalan akar menekülni; a kinzó gondolat követi, mint az árnyék.

— Megcsal, megcsal! Talán most is!

A bágyadt fényű szemből vésztióslóan csilán elő valami vad, szilaj tekintet s az asztalon fekvő kenyérvágó kést szinte öntudatlan, mozdulatlan vesszi kezébe;

— Megölném, ha igaz lennel!

De hirtelen visszaereszti az asztalra a kést, amint belép tántorogva, részegen az ura.

Fellélegzik. Hál, Istennek, csak részegeskedett!

Ez is bűn, de nem olyan nagy, mint a másik lett volna.

— Nem szegycsülsz magad Pista?

— Te, nekem ne kezdjél megint prédikálni mert vissza megyek!

Leül az ágy szélére és védőközdni kezd.

Vaszilovits Kálmán, sajtóvárkonyi jegyző hivta meg házához a megjelent közigazgatási tisztviselőket közös ebédre. A fehér asztalnál, a helybeli intelligentián kívül, megjelent a jegyzők nesztorja, s igazi jóakarója Kiszely Sándor földbirtokos pártoló tag, és táviratilag üdvözlését küldte Magyar János szintén pártoló tag is. Jó bor, kitünő teríték mellett nem hiányzott, sőt csak úgy folyt a felköszöntők sora, de hiszen nem is csoda a jó, gondos házi asszony, kisasszony, s a szives házigazda, mindent elkövettek, hogy vendég szerető házuknál senki hiányt ne szenvedjen. Egyik másik nótárius táncra is perdült, felejteni akarván legalább egyidőre a sok rendeleteket s utasításokat, no meg, szép kislányka is volt a háznál s így kötelességükre nem is kellett őket egy cseppet sem figyelmeztetni. X.

Tulajdonjogi vitakozás. Nagy probléma előtt áll az igazságszolgáltatás, H. K. és G. H. szállítók egy fogas kérdést adtak fel megfajtás végett. Nevezetesen egy ócska, rossz, bútor szállító kocsi, (ha ugyan annak lehet nevezni) tulajdon jogán, annyira össze gabalyodtak, hogy a csendőrséget hívták föl a dolog tisztázása végett. A csendőrség azonban feljelentés alapján történvén a nyomozat, a kocsit *bünjelként* lefoglalta s most a járó kelők gyönyörűségére ott diszlik a községház udvarán. Belépőtídj nélkül megtekinthető.

Virtus. Balázs Károly csernelyi lakos, a napokban Arlón volt lakodalomban. Járta a kál-lai kettőst, s huzatta a cigánnyal. Fizetni azonban sehogy sem volt hajlandó. A cigány is megunt a folytonos potya parancsot, s felakasztotta hegedűjét a szög-re. — Most jön a virtus. — Balázs ur dühében lekapta a szög-ről a hegedűt, s büszkén a földhöz vágta, hogy az darabra tört. — Fizetni azonban most sem akar.

Lopás. Mező János apátfalai lakos, Farkas Máriától 3 drb. arany gyűrűt ellopott. Az ügyészséghez feljelentetett.

Udvariatlanság. Süttő Mihály sajtóvárkonyi lakos a napokban valami erős disputába elegyedett Riczu Józsefnél, — a disputa során ő nagyságát — nem tekintve a nemet, kort, egy meszelőnyéllel úgy fejbe kólintotta, hogy állítólag 8 napig fogja az ágyat nyomni. — Ugyancsak Járdánházaról kapjuk a hírt, hogy ott Szántó Istvánnét érte ugyanily baleset, ott

meg János gazda a szomszéd tanította ki a komaasszonyt, hogy bizony az asszony verve jó.

Tüzek. Sajó Velezden Jordanovics Illés bolgár kertész háza leégett. Kára 800 korona mely biztosítás útján megtérült. — Sajó Mercsén, Rosoncki Zsuzsanna háza égett le, a ház szobái is beégtek, még butoraiból sem volt megmenthető semmi.

A mezei egerek. Farkas Albert sajtóvárkonyi lakos, azt kezdte tapasztalni, hogy a földjéről a határban nap-nap után fogy a tök és káposzta. Szárazság lévén, az egerekre gyanakodott. Hurkot vetett tehát, s csudák-csudája, ez eredményre vezetett, a mennyiben a hurok több nőstény egeret megcsipett s ezek között bánszállási bányamunkásnőket is fellehetett ismerni.

Templom rablás. F. hó 7 én reggel egy ijesztő hír járta be községünket, a sajtóvárkonyi templomot, kirabolták. Oly hihetetlen volt a hír, hogy mindenki kételkedett benne, mert képtelenségnek látszott, hogy ily aljas és nemtelen dolog is megtörténhetné különösen ott, ahol a rablási érzelem, az iránt való szeretet és tisztelet a nép lelkébe oly mélyen van ojtva, s állandóan istápolva. De bizony ez az undorító, s szégyenteljes dolog tényleg megtörtént. Egy lelketlen s emberi érzéséből teljesen kivetkezett egyén, az eddigeből közevetve, f. hó 6 án a templomba éjjelre benmaradt, ott valahol elbújt, s midőn a hívek a templomból kimentek, s a harangozó a templom ajtót becsukta, ő is gyalázatos munkájához látott. Az oltáron levő szekrény ajtajánál a zárt le szakította, az arany kelyhet kivette feltörte a perselyt tartalmát kiürítette, és a sekrestye ajtajának kifizetése után, bűnös terhével elszökött. Az eddig, nyomozat után a tettes kiderítésére eredményre nem vezetett.

Kenyér és zabszállítás. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a cs. és kir. 6. hadtest hadbiztosága a Miskolc, Eger és Gyöngyös állomásokon szük-séges kenyér és zab szállítására árlejtést hirdet. Az ajánlatok legkésőbb *f. évi október hó 15-nek d. e. 9 óráig* a kassai cs. és kir. élelmezési raktárhoz nyújtandók be.

Az állam a fogyasztási szövetkezete-kért. Az 1909 évi költségvetésben a földművelésügyi miniszter újból 200000 koronával emel-

te a fogyasztási szövetkezetek állami támogatására szolgáló dotációt. Az 1909 évi költségvetésben ez a tétel még csak 80.000 koronával szerepelt, az 1909 évi költségvetésben pedig már 694.000 koronával szerepelt, az van beállítva. Kereskedelmi és ipari célokra tehát a gazdasági tevékenység eme két kiválóan fontos ágazatának fejlesztésére összesen csak hat millió korona van előirányozva és minő elenyészően jelentéktelenek ezekkel szemben a fogyasztási szövetkezetek, melyeknek támogatására a földművelési miniszter mégis 700000 koronát szán. De van a dolognak más oldala is. A fogyasztási szövetkezetek, melyek különben is rendkívüli jelentékeny állami kedvezményeket élveznek minden tekintetben előnyösebb helyzetbe levő versenyfelei a kereskedőknek, mi jögon ad mégis az állam a kereskedők adójának a terhére is segélyeket ezeknek a szövetkezeteknek, melyek adót alig fizetnek, a bélyegilletékektől mentesek és könnyen hozzájutnak a dohány elárúsítási és italmérsi engedélyekhez.

CSARNOK.

Krónika.

Volt nekem két kedvencem a faluban. Az egyik szurtos és maszatos kölyök, aki a kereskedelem tekervényes útjain akart némi jártaságra szert tenni. A másik, az művész. Haj, művész szeretett volna lenni. Mondanom sem kell talán, hogy e két nevezetes ifjú még az inaséveket élte.

Oh azok a szép inasévek. Bár ifjak valának még, mégis mindakettő bizonyos férfias jellemmel rendelkezett. Az ifjú szatócs például urlóvasnak születt. Gyakorta üggett végig az utcán hosszú fülű paripájával. Nem vetette meg azonban a kocsiversenyt sem s kordéja közepén állva nagyon hasonlított a régi római patriciusokhoz.

A kis hajművész, kitünő alakító volt. A falu rosszat például olyan reális hűséggel tudta adni, hogy az ablakos totocskák valósággal szerelmesek voltak bele.

Vigan éltek ezek a jeles csemeték világukat. Jóbarátok voltak és sok pompás tréfát komponáltak, amelyeket azonban a hálátlan közönség nem méltányolt kellőképen.

— Azért nem gyöhet haza az ember, mert így fogadják!

— Csak nem csókolhatunk neked kezét, a miért hogy korcsmában dözsölsz, míg mi idehaza éhezünk.

A részeg ember keresgél a zsebében s végre az asztalra dobja az összekötött csomagot, melyben a még este vásárolt turo, kenyér meg kolbász van.

— Nesztek! Faljatok! Hogy meg ne dögöljete-
tek éhen!

— Komisz ember vagy, Pista! Feddi az asszony szeliden.

— Azé' mégis lehúzd a csizmámat, ha komisz vagyok is.

Az asszony engedelmesen lát neki, hogy lehúzza, míg a részeg férfi nagy kényelmesen végigdől az ágyon.

— Mégis úr az úr, pokolba is — morogja mámorosan, fél álomban — ez aszongya, hogy komisz ember vagyok, de azért lehúzza a csizmámat, az a másik meg nem húzza le, de aszongya, hogy csókolni való, aranyos legény vagyok!

Bután vigyorog is hozzá s úgy folytatja:

— Bizony aszonta, oszt' meg is csókol, nem csak mondta. Az nem olyan ám mint te.

Te mindig aszondod, hogy érzed rajtam a pálinkát, az meg sose érzi. Nem ám! Külömb fehércseléd az, mint te, hékám!

— Kiről beszélsz? Hol voltál? — kiált rá az asszony s gyöngye karjaival, melyekben erőt kölcsönöz az indulat, felrázza az urát az ágyról:

— Ki az, aki külömb, mint én? Ki az a

nyomorult, aki szeretőd? Hol jártál? Kinél?

A részeg ember feltápáskodik, de az asszony vissza löki az ágyra:

— Egy tapodtat se engedlek! Gyalázatos gaz.

— Te, megöllek! hörgi rekedten eressz el!

Mikor azután látja, hogy az asszony nem tágit a részegek logikátlank logikájával kérlelni kezd:

— No ne haragudj, Trézsimék! Eressz el!

Csak téged szeretlek!

— Nem eresztlek! Leszámolunk! Hol voltál?

— Hol voltam? No csak kiabálj, azt is megmondom. Elmondok szép sorjában mindent, de most álmos vagyok, hagyj aludni!

Hátrahanyatlak, szeme lecsukódik s aludni akarna, de az asszony nem engedi.

— Nem alhatsz addig! Mindent akarok tudni! Azután majd alhatsz — nagyon sokáig — mindig.

A részeg ember félálomban felelget:

— Mindig? Mindig nem akarok. Csak holnap délig! No, hagyj aludjam.

— Le nem húnyod addig a szemed, amíg nem beszélsz.

Azután, akár fel se nyisd többet! Hol jártál? Kinél voltál?

— Akarod tudni? — kérdezte buta mosolygással, leragadni készülő szemét alig bírva nyitva tartani — akarod? Hát Dininél. Az ám nem olyan könnyzacskó, mint te! Nem is so-

vány; kövér, oszt' mindig nevet.

Nagyot csettint a nyelvével, azután végigdől az ágyon! a szeme lecsukódik, az álom erőt vesz rajta.

Az asszony megrázza még egyszer, hátha felébredne!

Ébrenlétéből erőt akarna meríteni, hogy dula-kodjék legalább vele, hogy végezhesen legalább ébren lévő emberrel.

De az alvó nem ébred. Eleresztli, az visszaesik szinte élettelenül.

A szegény asszony egész testében remegve áll mellette halantékán csak úgy kalapálnak az erek; agyában örült gondolatok kergetik egymást s szeme előtt csak egy vágy lebeg: megölni ezt a gazembert!

Egy lépést tett az asztal felé, kinyújtotta kezét a kenyérvágó kés után.

És e pillanatban egész világosan áll előtte, hogy neki joga van megölni azt az embert. A bosszúra vágyó vadállat arca volt már akkor az a sápadt, szenvedő arc. Újjai görcsösen szorították össze a kés csont nyelét, tekintete vadul felvillogott, még egy pillanat s a kést bedöfi az alvó ember szívébe.

Ekkor megszólalt az egyik kis fiú, felülve az ágyban s rámutatva az asztalon heverő kenyérdarabra, mely kiesett a csomagból.

— Mama kenyeret! Apa hozott! Apa jó; az Istenke is jó, meghallgatott.

A nő megrázkodott, mint a kit hirtelen valami rossz álomból felébresztenek, s azután oda-lépett az asztalhoz, szelt a kenyérből s odavitte a fiainak:

— Apátok hozta! Szeressétek az apátokat, ő szerzi a kenyereket, a kenyérünket . . .

Egyszer azonban azt mondták ennek a két kis legénynek: „Jojcokát kurucok“ És befellegzett. Ugyanis a község, amely pedig olyan ambícióval állja útját a kulturának ezuttal tudja kánya mit gondolt, felállította a községi ipariskolát. A két csemetét pedig beiratták tanoncoknak, ahogy azt ékes magyar nyelven mondani szokták. A szatócs búskomorságba esett és elhanyagolta a hivatalát. Hogyne ezentul tanulni kell, megmosakodni, sőt írni is. Mondom, hogy a hivatalát elhanyagolta, pedig az a hivatal fontos hivatal volt. A hosszú fülű táltosnak az élelmzése volt rá bízva. S mivel szegény versenyszámár most csak hanyagul kapja a kosztját a búskomor tanonctól, hát gondolt egyet és ő is búskomorságba esett.

Mikor a gazda látta, hogy az üzletbe minő betegség ütött be, szigorú vizsgálat után a hanyag „tanoncot“ elcsapta. Ő tehát megmenekült az iparos iskolától, amely községi jelleggel felruházva (szerényen) az új izraelita iskolában húzódott meg. Az ifjú hajművész azonban kénytelen felballagni a hegyre, abba a házba ahol olyan jól tudnak olvasni, hogy néha még visszafelé is olvasnak. És kedvetlenül bár, szedi magába a betűt.

A kedvencem mindjobbán elkeseredett. Hiába incselkedett már az őszi napsugár az auzlágokon, odase hederített a betőrésre. A kutyák vegyes csodálkozással tekintettek rá, (hogy mért éppen vegyes csodálkozással? Magam sem tudom, de ez olyan jó kifejezés), hogy miért kötött a fiu fegyverszünetet.

A multkor a fiu ott gubbasztott az üzlet, előtt és bár nem csengő, de idétlen hangon ilyen szomorú dalba fogott.

Két gyöngye volt a falunak
Két virága.
Mind a kettő inas volt a
Fő utcába
Az egyiket a gazdája kirugdosta
A másikat beiratták tanoncnak az iparosba.

Édes gazdám inasodat
Ne sirassad
Mert a szivem könny látára
Majd meghasad
Hisz ezentul nem követek el vétséget
Meglehet, hogy belémvernek ott majd egy kis tisztességet.

Azután felugrott és összeverte a bokáját
egy-kettőt kurjantott és vigan dalolta:

Csárdás kis kalapot veszek
Hónom alá könyvet teszek
Tudós lesz az utca merre, merre járok
De csupán csak héberbetűt látok.

Meglepett a verseknek tisztasága. A fiu azt mondta, hogy tud ő többet is. Kértemre elénekelt még egyet a „Londonban hej“ dallamára:

Istenhegyen hej nincsen sok utca
És, ha nincs utca, nincs sarok
És, ha sarok nincs, nincsenek házak
S nincsenek persze ablakok.
Istenhegyen csak egyszál ház van,
Testemben ha látom: fráz van,

Ott pusztul el a papiros
Oda jár a kis iparos.

Délelőtt héber gyerekek járnak
Délután meg az inasok.
Amazok héber bibliát rágnak,
Mi még nem vagyunk okosok.
Az oktatónk mindennel ellát
Tudunk végrehajtási novellát,
És, hogy ezentul nincs hitel,
S, hogy van a kettős könyvitel.

Kolosszális! Ha ezt *Serédi Ella* hallaná, hát a sárga irigység, bizonyosan kiülne az arcára. Megkérdeztem a gyereket hol tanulta ezt.

— Magam költöttem, felelte büszkén.
— És ki tanítja?
— A falusi ipariskolában tanuljuk.
— Ezt? Hát mit lehet ott tanulni?
— Először is feleli a kis legény: poetikát, azután litentiát, etnografiát, geografiát, hektografiát, tipografiát, fotografiát, pantografiát, fonomimikát, pantomimikát, filológiát, biológiát, matematikát és kozmetikát.

— De hisz ez nagy dolog, hogy lehet ennyit tanulni?

— Ja, nevelési eszközökkel.
— Melyek azok, kérdeztem?
— Legyen mindenki éber, héber és stréber.
Elbámultam ennyi tudomány láttára. Kértem, hogy inkább mondjon el még egynehány dalt.
S a fiu csakugyan rágyujtott:

Minek az ismétlő énekem
Mikor az iparost szeretem,
Ipariskolának, párja nincs,
Még az akadémiák közt sincs.
Eszem az iskolánk mindenit,
Mi a könyvitelre megtanít
Ipariskolának párja nincs,
Ez a legujabb ózdi kincs.

Elmegyek a templom mellett,
Egyenest az Istenhegynek
Valamikor régesrégen
Nagyon régen,
Nem volt erre még iskola,
Szép izraelita iskola
Nem volt kérem.

De szeretnék újra gyermek lenni,
Csak még egyszer elemibe menni
Ip. tanoncnak nem jól megy sora
Őszi rózsá, fehér őszi rózsá.

Hazai iparcikkek!

Szolid és pontos kiszolgálás!

Megtekintésre ajánlom mindenkinek, mielőtt máshova fordulna, minden stíliú butorral gazdagon felszerelt raktáramat. Tartok fa-, vas-, réz- és kárpitozott butort jó minőségben és olcsó áron. Kárpitos műhelyemben készülnek mindenféle e szakba vágó munkák, szalon- és angol garnitúrák. Nagy készletem van továbbá mindennemű legjobb szerkezetű varrógépekből, szobamángorlókból, koporsókból és egyéb temetkezési cikkekből. — Épületfa, tűzifa, téglá, kő, cserép, cement és egyéb építkezési anyagok.

Eladásnál hitelt nyújtok igen előnyös részletfizetésre.

Az ANKER élet- és járadék biztosító társaság főügynöksége.

Weiner József Ózd, az állomás mellett.

100,000 drb. készlet	Szegfű és Rózsa	100,000 drb. készlet
-------------------------	-----------------	-------------------------

Skorka János rózsa és szegfűtelep tulajdonos ajánl. direkt külföldökből beszerzett óriás virágú Rem. szegfűket és nyakba nemesített bokor- rózskákat. E nagy készlet miatt egyideig 30 százalékot engedélyezek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve
Több díjjal kitüntetett nagy virágkötészetemben mindenféle csokrok, koszorúk mélyen leszállított áron készítettnek.

Tenyésző telepemről vágott virágjaimat és begyökerezedett cserepekben nyiló rózskákat, szegfűket, jáczintokat stb. a legolcsóbb napi áron szállítom.

Sok nemes fajú szegfűmagvaimról szóló név-, árlappal készséggel szolgálok.

Skorka János

5 hold rózsa és szegfű telepe

B.-Szarvason.

Egy kellő iskolázottsággal bíró, jó házból való

SZOLID, ÜGYES FIÚ
kedvező feltételek mellett

TANULÓUL

esetleg fizetéssel is felvétetik

**Herrman István könyvnyomdájában
ÓZD (Borsodmegye).**

Hirdetéseket jutányosan felvesz a kiadóhivatal.

Értesítés.

Van szerencsém a nagy érdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Ózdon (P.-Vasvár) Grosz-féle házban fennálló könyvnyomda üzletemet, egy a mai igényeknek teljesen megfelelő

Könyvkötészetrel

egésztettem ki, hol úgy javítások, paszpartuk, valamint minden e szakmába vágó munkák gyorsan, pontosan és izléssel a lehető legjutányosabb áron készítettnek.

Nagybecsű pártfogásukat kérve, vagyok

teljes tisztelettel

Herrman István

nyomdatulajdonos.

Versenyképes a fővárosi ékszer kereskedőkkel is.	Ekszer és óra-javítások pontosan eszközöltetnek 1 évi jótállás mellett.		Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!
	<p>Törvénytiszteleg bejegyzett ORÁS ÉS ÉKSZERÉSZ CÉG ÓZDON a volt szövetségi helyiségben.</p> <p>Nagy raktár mindenféle ékszerekből, arany, ezüst és china-ezüst árúkból, valódi schweici-, arany-, nickel- és acél gavallér-órákból, ingaórákból, menyasszonyi- és nászajándékokból a lehető legjutányosabb áron és jótállás mellett</p> <p>Egy ébresztő óra 2 kor. 80 fillértől feljebb. Egy nickel Roskopp-patent óra 5 korona.</p> <p>Továbbá: GRAMMOPHONOK és LEMEZEK, egy nagy, 27 cm. átmérőjű kitűnő, legujabb főlveteli mindkét oldalán bejátszott lemez 4 korona,</p> <p>Tisztelettel GUTTMANN S. ÓZD.</p>		
LÁTSZEREKBŐL NAGY RAKTÁR!			